

Bokföringsnämnden
Box 7849
103 99 STOCKHOLM

Stockholm 2013-02-28

**Svar på remiss avseende nytt allmänt råd med tillhörande vägledning om bokföring
Dnr 10-19**

Sveriges Redovisningskonsulters Förbund, SRF, har beretts tillfälle att lämna synpunkter på Bokföringsnämndens (BFNs) förslag till nytt allmänt råd med tillhörande vägledning om bokföring.

Sveriges Redovisningskonsulters Förbund, SRF

SRF är Sveriges ledande och största branschorganisation för redovisningskonsulter med cirka 6000 medlemmar. Konsulterna har som uppgift att stödja och hjälpa företagare med redovisnings- och skattefrågor, och att fungera som rådgivare i de dagliga frågor som finns i företagarens näringsverksamhet. Drygt 250 000 företag anlitar en SRF-konsult som stöd i sin verksamhet.

SRF arbetar med att aktivt öka kvaliteten på rådgivningen inom näringslivet i allmänhet och i branschen i synnerhet. Detta sker bland annat genom att SRF finns representerade i Bokföringsnämnden och även deltar aktivt som remissinstans för olika myndighetsorgan inom för SRF angelägna och berörda områden.

Från och med 2006 har SRF även infört en ny kvalitetsnorm för branschen genom möjligheten att bli "Auktoriserad Redovisningskonsult" som ett sätt att öka kompetensen och kvaliteten i branschen och hos våra medlemmar.

Mer information kan erhållas på hemsidan www.srfkonsult.se.

Remissvar

SRF är positiv till att det tas fram ett allmänt råd om bokföring. I det föreslagna utkastet finns dock ett antal oklarheter och ett par särskilda frågor som måste utredas och klarläggas innan slutligt beslut fattas. Den viktigaste frågan är hur man ska tolka kravet på att företagen ska kunna överblicka resultat och ställning. Det är svårt att yttra sig om många enskilda skrivningar i det allmänna rådet eftersom tolkningen av kravet på resultat och ställning inte är klarlagd.

Motivering

SRF ser fram emot Bokföringsnämndens allmänna råd med tillhörande vägledning om bokföring. Förutom det faktum att bokföringslagen (1999:1078) har ändrats utan att normgivningen har uppdaterats är det en hög tid att normgivningen ses över, moderniseras och förtydligas. Det som nu remitterats rör alla företag som ska följa bokföringslagen. Det rör frågor som dagligen hanteras av de allra flesta företag. Det är då oerhört väsentligt att reglerna i det regelverk som BFN beslutar om blir utformade så att de kan förstås och tillämpas på ett enhetligt sätt.

Generella synpunkter

Strukturen

I stort tycker vi att strukturen i vägledningen är bra. Vi efterlyser däremot större konsekvens vad gäller innehåll och syfte i inledningarna av kapitlen. BFN bör fundera över vad inledningarna till respektive kapitel ska innehålla (om de nu ska vara med). Under de specifika synpunkterna nedan kommenterar vi inte alla inledningar.

Lagtext - Allmänt råd - Kommentartext

SRF har inte prioriterat att läsa utkastet utifrån den juridiska aspekten huruvida något som är skrivet som allmänt råd borde vara kommentartext eller vice versa.

Vi förutsätter att BFN (eller andra remissinstanser) tar ansvar för den juridiska korrektheten. Vi har däremot noterat att en del arbete behöver göras avseende detta. T.ex. kan vi inte förstå att 1.1 ska vara ett allmänt råd. Det finns också ett antal exempel där det står "ska" i kommentartexten utan att det går att förstå hur det ska läsas ut av det allmänna rådet. Ett exempel på det senare är tredje meningen i det tredje stycket av kommentaren till den allmänna rådspunkten 7.7. Meningen inleds med "Dekryptering ska därför göras...". Trots att det allmänna rådet inte innehåller några regler om dekryptering står det "ska" i kommentartexten. Även undantaget på sidan 58 "Kryptering som görs i programvara...." står i kommentartext men framgår inte av det allmänna rådet.

Vid en jämförelse mellan kapitlen kan konstateras att de är tämligen olika vad gäller vad som är placerat i allmänt råd respektive i kommentar. Till exempel innehåller Kapitel 7 och 8 generellt sett mycket kommentartext, men sedan kommer oerhört detaljerade regler för tillfällig förvaring av verifikationer utomlands (8.5 – 8.9).

Vi har heller inte läst i syfte att stämma av att all lagtext är med. Vi noterar att 2 kap. 1-6 §§ BFL inte finns med i vägledningen. Vi undrar varför dessa paragrafer inte finns med.

Generellt sett kommenterar vi inte detta i våra specifika remissynpunkter. Vi anser däremot att BFN bör se över detta.

Exempel

I det remitterade förslaget finns endast ett exempel. Av remissbrevet framgår att de exempel som finns kommer att ses över och att eventuellt nya exempel kan komma att tas fram. BFN har vid ett möte förtydligat vad som menas med "se över". SRF har förstått att de exempel som finns i nuvarande normgivning går att läsa för att få vägledning om vad som avses med de allmänna råden och kommentarerna.

SRF vill ändå framföra vikten av att, framförallt nya, exempel remitteras. SRF har uppfattat att BFN har valt att vara mycket mer restriktiv vad gäller framtagande av exempel. En motivering för det uppfattar vi är att exemplen inte är en del av det allmänna rådet. För användarna ger ändå exemplen en bra förklaring till hur de allmänna råden ska tolkas. Det kan leda till att remissinstanserna inte kommenterar en del som de hade kommenterat om det funnits med ett exempel som visade att BFNs avsikt med regeln är en annan än hur remissinstansen tolkat regeln.

Vi kommer att delta i arbetsgruppens fortsatta arbete som i stor utsträckning kommer att handla om exemplen. Det ger oss en möjlighet att säkerställa att vi tolkat reglerna rätt. Men alla remissinstanser kommer inte att få denna möjlighet. BFN bör överväga att ge alla remissinstanser möjlighet att komma in med ytterligare synpunkter efter att exemplen finns klara.

Tydlighet

Generellt sett anser SRF att det är viktigt att regelverket är tydligt. En utgångspunkt i arbetet med att ta fram remissen har varit att återanvända det som redan står i normgivningen. Tyvärr följer det då med en del otydligheter. Idag fungerar ändå den löpande bokföringen i praktiken. Men vid jämförelser av vad som står skrivet jämfört med hur företagen faktiskt gör är det inte helt säkert att reglerna tillämpas så som det var avsett. Det beror sannolikt inte på medvetna avvikelser utan följer av otydlighet i vad reglerna egentligen anger.

Många gånger kan otydligheterna förklaras genom exemplifierande text. I ambitionen att omfattningen av vägledningen inte får vara för stor är det lätt att förklarande kommentartext inte tas med. Enligt SRFs uppfattning bör BFN generellt sett tänka på att tydligare förklara vad som avses. Det kan i vissa fall ske i kommentartext.

Tre frågor av särskild vikt

När det gäller den löpande bokföringen ser vi tre frågor av särskild vikt:

- 1) När är någonting bokfört enligt reglerna i BFL?
- 2) Hur ska kravet i 5 kap. 1 § först stycket BFL på att överblicka verksamhetens förlopp, ställning och resultat tolkas?
- 3) Vilka krav ställs på bokföringsposter som inte är affärshändelser?

Hur man ska ställa sig till olika skrivningar i utkastet är många gånger avgörande för hur dessa frågor besvaras. Det är stor skillnad hur man ska förhålla sig till remissens skrivning om hur rättelser ska hanteras om något anses bokfört så fort det har registrerats in i ett databokföringsprogram eller om det anses bokfört när företaget stängt en period. Om reglerna om rättelse enbart ska tillämpas på stängda perioder (vilket i sig behöver förtydligas) är det stor skillnad jämfört med om de måste tillämpas så fort något registrerats in i dataprogrammet.

Vad gäller skrivningarna i remissen kan vi inte läsa ut när BFN anser att något är bokfört. Vi anser att detta måste förtydligas. Vår uppfattning och utgångspunkt för vårt remissvar är att något anses bokfört först då företaget vidtagit en åtgärd för att göra något slutligt. Det kan till exempel vara en registeruppdatering, låsning av en period, summering i en manuell dagbok, m.m.

Mycket viktigt är hur kravet på att överblicka verksamhetens förlopp, ställning och resultat ska tolkas. Vi anser inte att detta ges ett tydligt svar i utkastet. Vid en samlad bedömning av vad som skrivs om till exempel periodiseringar, avskrivningar och hantering av filialer i utlandet tolkar vi utkastet som att ställning och resultat inte behöver kunna presenteras löpande under året. Samtidigt finns skrivningar där BFN pratar om vikten av rättvisande periodrapporter. Vi har svårt att förstå hur de kan vara rättvisande om till exempel avskrivningar och väsentliga periodiseringar aldrig behöver bokföras under löpande år. Sammantaget tolkar vi utkastet som att BFN menar att det ger en överblick av förlopp, ställning och resultat bara alla affärshändelser som inträffat finns registrerade i bokföringen. Deras påverkan på resultat och ställning löpande under året synes ha underordnad betydelse. Vi är medvetna om att tolkningen av kravet på att kunna överblicka framförallt ställning och resultat inte är lätt. Vi anser dock att det är en central fråga som måste få ett svar. Frågan har sådan avgörande betydelse att vissa delar av det föreslagna allmänna rådet inte kan förstås om inte betydelsen klargörs. SRF förutsätter att frågan bereds ytterligare. SRF föreslår att en arbetsgrupp bildas i syfte att arbeta fram ett förslag till hur kravet på överblick av resultat och ställning ska tolkas. SRF är självklart beredda att ingå i denna grupp.

Den sista frågan om vilka krav som ställs på andra bokföringsposter än sådana som följer av affärshändelser har också en koppling till kravet på att överblicka förlopp, ställning och resultat. Enligt 5 kap. 10 § BFL gäller även reglerna i 5 kap. 1-9 §§ för andra bokföringsposter än sådana som avser affärshändelser. Det innebär till exempel att även andra bokföringsposter än sådana som avser affärshändelser ska bokföras på ett sätt så att det är möjligt att överblicka verksamhetens förlopp, ställning och resultat. I utkastet anges att till exempel avskrivningar inte behöver bokföras löpande. Vi

anser inte, med hänvisning till vår tolkning ovan av 5 kap. 10 §, att det är korrekt att påstå att andra bokföringsposter än affärshändelser aldrig behöver bokföras under löpande år.

Sammantaget bygger vårt remissvar på att ingenting är bokfört innan företaget vidtagit en åtgärd för att göra bokföringen slutlig. Affärshändelser som bokförs måste konteras på ett sätt så att ställning och resultat kan överblickas. Det kan krävas att andra bokföringsposter än sådana som följer av affärshändelser bokförs under året för att ställning och resultat ska kunna överblickas.

Specifika synpunkter

Kapitel 1 – Tillämpning, definitioner och språk

Vilka företag ska tillämpa detta allmänna råd?

Enligt punkt 1.3 med tillhörande kommentartext ska de som idag kan och valt att upprätta förenklat årsbokslut inte tillämpa vissa regler i det remitterade regelverket. Som SRF har förstått det var tanken med K1-regelverken att de företagen enbart skulle få en "bok" att läsa i. Nu visar det sig att det knappast blivit någon förenkling för dessa företag. De måste dels läsa K1, men också detta regelverk, men inte alla regler i detta regelverk.

SRF föreslår att BFN renodlar systemet på så vis att det som står i K1 ska vara rena bokslutsregler. Det innebär att vissa regler i K1 måste flyttas över till detta allmänna råd, till exempel regel 4.8 i BFNAR 2006:1 Enskilda näringsidkare som upprättar förenklat årsbokslut.

Definitioner

Bokföringspost

Begreppet bokföringspost finns reglerat i 1 kap. 2 § första stycket 5 BFL. Det definieras som "varje enskild notering i grundbokföringen eller huvudbokföringen". I vägledningen utvecklas inte detta mer. SRF har förstått att det finns olika syn på vad det är. Det har betydelse i olika sammanhang, t.ex. vid reglerna om rättelse av bokföringspost. SRF föreslår därför att BFN förtydligar vad som avses med "varje enskild notering". Det torde avse de noteringar av belopp och konton som verkligen går in i grund- respektive huvudbokföringen. Men hur är det med frivillig information som noteras i samband med registrering av verifikationer, till exempel projektnummer, verifikationstext, etc? Det är också noteringar som i vissa fall går in i grund- och/eller huvudbokföringen även om det inte krävs enligt lag. Vad gäller om denna typ av information t.ex. ska rättas?

Affärshändelser

Det första stycket i kommentaren anger att en begränsning av begreppet affärshändelse är att den utgörs av åtgärder av ekonomisk innebörd i rörelsens relationer med omvärlden. Det framgår redan av lagtexten och exemplifieras inte i kommentaren. Vad avser skrivningen att förtydliga? För tydlighetens skull vore det bra om BFN kan exemplifiera den sista meningen i första stycket.

Nettoomsättning

Punkterna 1.5 – 1.7 behandlar inte definitionen av nettoomsättningen utan vad som vid viss tillämpning av BFL ska läggas till nettoomsättningen. Vi anser att det vore bättre att ta upp detta i samband med de fall då något ska läggas till nettoomsättningen, till exempel i samband med punkterna 3.8 och 3.9. 1 kap. 2 § andra stycket bör i så fall också flyttas. I kapitel 1 under rubriken definitioner bör endast definitionen av nettoomsättning behandlas.

Oavsett om BFN beslutar att flytta punkterna och tillhörande kommentarer anser vi att skrivningarna i punkterna 1.6 och 1.7 bör ändras på så sätt att BFN istället hänvisar till BFN 2006:11 punkterna 11a och 5 c. Här har BFN redan skrivit vad som avses med andra liknande intäkter och vad som gäller om räkenskapsåret omfattar annan tid än tolv månader.

Kapitel 2 – Den löpande bokföringen och dess presentation

Den inledande beskrivningen till kapitel två beskriver mer syftet med reglerna än det faktiska innehållet i kapitlet. Enligt första meningen insamlas och sammanställs information om ett företags affärshändelser. Enligt andra stycket i inledningen behövs den löpande bokföringen för att företaget löpande ska kunna överblicka sina ekonomiska förhållanden och följa rörelsens gång. I detta inledande stycke nämns inte andra bokföringsposter än sådana som följer av affärshändelser. Det är SRFs uppfattning att för att kunna överblicka ekonomiska förhållanden och följa rörelsens gång kan det vara viktigt att även andra bokföringsposter än sådana som följer av affärshändelser hanteras i den löpande bokföringen. Det bör nämnas i inledningen.

Ett alternativ till att utveckla inledningen kan vara att ta bort den, eller i vart fall den del som påtalar att den löpande bokföringen är ett viktigt instrument för företaget självt. Om BFN menar att bokföringen enligt BFL är ett viktigt instrument för företaget självt borde det vara så att BFL innehåller krav på löpande redovisning av avskrivningar och periodiseringar. Annars är det svårt för de flesta företag att stämma av mot budget och förkalkyler.

Tillämpning

Beträffande punkt 2.1, se kommentar till punkt 1.3.

Grundläggande bestämmelser

I utkastet finns under denna rubrik två lagparagrafer. I kommentaren till dessa upprepas i princip bara definitionerna av begreppen affärshändelse och bokföringspost. Vi är lite oklara över vad kommentaren är tänkt att tillföra.

Affärshändelse är något som sker. Då detta sedan bokförs uppstår bokföringsposter i redovisningen. BFN avslutar kommentaren med "Andra bokföringsposter än affärshändelser är t.ex. rättelser och bokslutstransaktioner". Det är inte helt korrekt uttryckt utan borde vara "Andra bokföringsposter än sådana som avser affärshändelser är t.ex. ...".

Kommentartexten synes vara till för att förklara skillnader mellan bokföringsposter uppkomna med anledning av affärshändelser och andra bokföringsposter än sådana som avser affärshändelser. Detta har relevans eftersom det grundläggande kravet på löpande bokföring är att affärshändelser ska bokföras på visst sätt (5 kap. 1 § första stycket BFL). Det är också affärshändelser som enligt 4 kap. 1 § BFL ska bokföras löpande. Exemplifieringen av vad som är andra bokföringsposter än sådana som följer av affärshändelser skulle av den anledningen kunna förtydligas.

I den paragraf som finns under rubriken anges däremot att även andra bokföringsposter än sådana som avser affärshändelser ska hanteras enligt reglerna i 5 kap. 1 – 9 §§. Det finns inget krav på att de ska bokföras löpande (eftersom ingen hänvisning sker till 4 kap. 1 § BFL), men BFN bör i kommentaren kort redogöra för vad det innebär att dessa bokföringsposter ändå ska bokföras så att företaget kan överblicka verksamhetens förlopp, resultat och ställning (se även nedan under rubriken "Presentation i registreringsordning och systematisk ordning").

Löpande bokföring

Punkt 2.2 talar om att bokföringen ska föras på varaktigt sätt. Kommentartexten ger exempel på när så inte är fallet. Av första styckets andra mening framgår att preliminär bokföring inte är att anse som bokföring. En central fråga som infinner sig är **när** är egentligen något bokfört?

Som vi angivit under generella synpunkter tolkar vi detta som att så länge något är preliminärt registrerat är det inte bokfört i bokföringslagens mening. Det är först då företaget vidtar en åtgärd som gör att bokföringsposterna blir definitiva som de anses bokförda enligt kraven i BFL. Det är med andra ord först då som till exempel reglerna om rättelse (5 kap. 5 § BFL) blir aktuella. Vi anser att detta bör klargöras.

Såvitt vi kan förstå hänger synen på när något är bokfört ihop med BFNs syn på hur rättelser ska göras. Vi återkommer till den frågan senare i remissvaret. Men notera att som utgångspunkt för vårt svar utgår vi från att tolkningen ovan är korrekt

Presentation i registreringsordning och systematisk ordning

Under rubriken presenteras 5 kap. 1 § första stycket BFL. Av paragrafen framgår att *affärshändelserna* ska bokföras så att de kan presenteras i registreringsordning och i systematisk ordning. Detta ska ske på ett sätt så att det är möjligt att kontrollera fullständigheten i bokföringsposterna och överblicka förlopp, ställning och resultat.

Enligt 4 kap. 1 § 1 BFL ska ett företag löpande bokföra alla affärshändelser. Enligt 5 kap. 10 § BFL gäller 5 kap. 1-9 §§ även andra bokföringsposter än sådana som avser affärshändelser. Det torde innebära att även andra bokföringsposter än sådana som avser affärshändelser ska bokföras så att de kan presenteras i registreringsordning och systematisk ordning och på ett sätt så att det går att överblicka verksamhetens förlopp, ställning och resultat.

BFN anger i andra stycket till kommentaren till punkt 2.3 att kravet på precision av verksamhetens förlopp inte kan ställas allt för högt då det i BFL inte finns någon bestämmelse om t.ex. periodiseringar under löpande år. Vi ifrågasätter den skrivningen med anledning av vad som framgår av 5 kap. 10 § BFL. Visserligen anges i prop. 1998/99:130 att huvudboken knappast kan förväntas ge en exakt avspeglning av verksamhetens ställning och resultat under räkenskapsåret. Men vi anser att till exempel avskrivningar måste bokföras under räkenskapsåret om det krävs för att kunna överblicka verksamhetens förlopp, ställning och resultat. Exakt var gränsen går för att kunna ha den överblicken är svårt att säga. För många företag torde det endast i undantagsfall bli ett krav på att bokföra avskrivningar. Men enligt SRFs uppfattning borde det framgå av normgivningen att det kan vara nödvändigt att bokföra andra poster än affärshändelser för att få den överblick som krävs.

Som vi uppfattar det finns det ingen beskrivning av vad som avses med att ett företag ska bokföra så att det är möjligt att överblicka verksamhetens förlopp, resultat och ställning. Vi anser att det är en central fråga som BFNs vägledning bör ge svar på. Som framgår ovan anser vi till exempel att avskrivningar i vissa fall måste bokföras för att företaget ska kunna följa resultat och ställning. En annan tolkning kan vara att resultat och ställning endast har betydelse då redovisningen ska avslutas. Oavsett vilket anser vi att det är viktigt att det tydligt framgår av normgivningen. Vad som gäller är viktigt att veta för att kunna besvara remissen på ett korrekt sätt. Vi föreslår därför att begreppet diskuteras innan slutligt förslag till normgivning ska beslutas av BFN. Vi deltar gärna i en sådan diskussion.

Presentation i registreringsordning

Som sista stycke under rubriken anges i kommentaren att de obligatoriska uppgifterna enligt punkt 2.4 alltid ska kunna utläsas av presentationen i registreringsordning. Bland dessa uppgifter finns bland annat kontering med. Kontering beskrivs senare som att det innebär en klassificering av affärshändelsen, dvs. det ska anges om det rör sig om en tillgång, skuld, eget kapital eller är resultatpåverkande.

En fråga som uppkommer är hur det är med användande av observationskonto. Det är vanligt förekommande att då ett företag inte vet vad något ska bokföras som redovisas det tills vidare på ett observationskonto. Det sker ingen egentlig (i vart fall ingen slutlig) klassificering av affärshändelsen. Ska detta belopp betraktas som bokfört? Frågan återkommer i samband med skrivningar kring avstämningar och rättelser.

Av praktiska skäl anser vi att det borde vara förenligt med god redovisningssed att använda sig av observationskonto. BFN bör gå in och förtydliga om och i så fall under vilka omständigheter det är tillåtet att använda sig av observationskonto.

En annan viktig fråga är om kontanta in- och utbetalningar dagligen måste konteras (=klassificeras). Vi kan inte se att kravet på att kontera i samband med bokföring så att affärshändelserna kan presenteras i registreringsordning följer av lagen. Vi vill att BFN överväger att undanta kravet på kontering i presentationen i registreringsordning.

Uppgifter i den löpande bokföringen

Punkt 2.4 b redovisningsperiod

I kommentartext (borde eventuellt vara allmänt råd) anges att affärshändelserna så långt som möjligt ska hänföras till rätt redovisningsperiod. Syftet sägs vara att få rättvisande periodrapporter. Vi tolkar rättvisande rapporter som att balans och resultat är rättvisande. Men bara för att en affärshändelse har inträffat i februari är det inte säkert att det är rättvisande att presentera effekten av affärshändelsen i februari. För att få rättvisande periodrapporter krävs i så fall att posterna också periodiseras på ett korrekt sätt, något som vi i övrigt inte kan se att det är ett krav enligt utkastet.

Som vi har förstått det menar BFN att periodiseringar, avskrivningar och liknande inte behöver bokföras löpande, men det blir ändå rättvisande periodrapporter om affärshändelser som inträffat under en redovisningsperiod hänförs till den perioden. Detta oavsett om affärshändelsen skulle behöva periodiseras för att resultatet ska bli rättvisande. Det bör framgå av kommentartexten vad en "rättvisande periodrapport" ska innehålla.

Av kommentartexten framgår att affärshändelser som inträffat i februari månad ska ingå i presentationen av februari månads löpande bokföring, även om registreringen sker i mars. Vidare anges att om redovisningsperioden är avslutad får inte senare bokförda affärshändelser ingå i periodens presentation. Det väcker självklart frågan om när en period ska anses vara avslutad. Vi anser att BFN måste precisera när de anser att en period är avslutad (jfr vår skrivning till punkt 2.2 där vi tolkat det som att företaget måste vidta en åtgärd för att något ska vara definitivt bokfört).

Punkt 2.4d kontering

Kontering förklaras med att det anges i vilken utsträckning en affärshändelse ger upphov till en tillgång, skuld eller påverkar eget kapital eller resultatet. Det borde betyda att om företagets lager ökar vid ett inköp så ska det konteras som en tillgång. I praktiken är det vanligt att inköp till ett varulager konteras på ett konto i som vid utskrift av en resultatrapport har påverkat resultatet negativt. I samma resultatrapport kommer försäljningar att ha påverkat resultatet positivt fullt ut, dvs. kostnad för försäljning redovisas egentligen direkt vid inköp av varorna och vid försäljning redovisas bruttointäkten. Eventuellt sker en justering löpande av lagervärdet baserat på en uppskattad bruttovinstprocent.

Som vi tolkar skrivningarna är ovanstående sätt att redovisa inte tillåtet. Sker ett inköp till ett lager byter ett företag en tillgång (pengar) mot en annan (varulager). Anser BFN att ovan beskrivet sätt är ett tillåtet sätt att redovisa på? Om svaret på den frågan är ja, vad menas då med andra meningen i första stycket i kommentartexten under rubriken "Kontering (punkt 2.4 d)"?

BFN bör förtydliga hur långt kravet på kontering sträcker sig.

Redovisningsvaluta

Presentation i redovisningsvaluta

I många länder är kontanthantering vanligt förekommande. Då betalningar sker i dessa länder görs det därför ofta med kontanter. Den kurs som dessa kontanter tagits ut till är det enklast att använda vid redovisningen av genomförda affärshändelser. Vi tycker att det bör vara tillåtet och framgå av kommentartexten till punkt 2.6.

Gåvor som inte behöver bokföras vid mottagandet

Uppräkningen synes väldigt specifik. Är t.ex. böcker liknande som begagnade kläder och möbler? Skrivningen i propositionen har även med husgeråd. Vi förespråkar att åtminstone hela propositionstexten tas med, men eftersom den endast exemplifierar tycker vi att BFN kan förtydliga än mer vad som kan ingå.

Avstämning

Enligt punkterna 2.15 och 2.16 ska bokföringen stämmas av enligt fasta rutiner och vid avstämningen identifierade avvikelser och hur dessa har hanterats ska dokumenteras. En hel del frågor infinner sig kring när dessa krav är uppfyllda. Vad avses till exempel med att "bokföringen ska stämmas av"? Ska samtliga balanskonton stämmas av? Enligt vår uppfattning bör det åtminstone resoneras kring vad som menas med att "bokföringen ska stämmas av" i kommentartexten.

I kommentartexten anges att avstämning krävs löpande under året för att kunna överblicka verksamhetens förlopp, resultat och ställning. Denna centrala regel i BFL återkommer alltså som motiv i detta sammanhang. Återigen ställer vi oss frågan vad det betyder? Vilka avstämningar ska till exempel göras i ett anläggningsintensivt företag? Krävs avskrivningar och avstämning av dessa löpande för att kunna överblicka resultat och ställning?

Enligt punkt 2.16 ska vid avstämningen identifierade avvikelser och hur dessa har hanterats dokumenteras. Vi utgår nu från vår tidigare tolkning att något som är preliminär bokfört inte är bokfört i BFLs mening. Det är vanligt att ett företag gör en avstämning av till exempel bankkonto innan en period avslutas. Låt oss anta att vid avstämningen noterar företaget att bankkontot inte stämmer då en post saknas och vid registrering av en verifikation har man råkat vända på två siffror. Företaget hanterar då dessa avvikelser innan redovisningsperioden stängs. Det finns sedan inga avvikelser i den slutliga bokföringen jämfört med bankkontoutdraget. Det är oklart om dessa allmänna rådspunkter ska tolkas som att denna avstämning och de avvikelser som fanns ska dokumenteras och att företaget ska kunna visa hur den preliminära bokföringen har justerats för att de ska följa BFL? Enligt vår uppfattning bör det inte vara så, men det är som sagt otydligt och bör förtydligas.

I en del fall lyckas allt inte bli förklarat innan perioden stängs. Det är då vanligt att ett observationskonto används. Det innebär egentligen att man preliminärt bokför posten där tills det slutligen är utrett var den ska bokföras. Med tanke på tidigare skrivningar om vad som gäller när något

är preliminärt bokfört tycker vi att BFN i kommentaren bör skriva om det är tillåtet att ha ett observationskonto i en stängd periods bokföring eller inte.

Sammantaget menar vi att avsnittet om avstämningar måste förtydligas. Ett alternativ är att helt stryka reglerna. Det är något företagen gör på olika sätt för att säkerställa sina interna rapporter. Frågan är om normgivning till BFL behöver kräva detta.

Rättelse av bokföringspost

Vi har fått in en hel del synpunkter på reglerna om rättelse av bokföringspost. Främst handlar det om att reglerna inte är teknikneutrala. För att kunna framföra vad vi anser måste vi utgå från hur reglerna ska tolkas. En viktig fråga blir **när** reglerna ska tillämpas. Som vi tidigare skrivit hänger det ihop med frågan om när något är bokfört enligt BFLs mening. Vi utgår från samma resonemang som tidigare, att ingenting är bokfört innan dess att företaget vidtagit en åtgärd för att göra bokföringen slutlig (t.ex. stängt en period). Vi vill påtala att om BFN har en annan syn på när något är bokfört så påverkar det vårt remissvar.

Med ett resonemang enligt ovan blir det aldrig fråga om rättelser så länge bokföringen är preliminär. Med det som utgångspunkt anser vi reglerna teknikneutrala. Vi ifrågasätter ändå varför det inte är möjligt att justera själva bokföringsposten i den period där felet faktiskt finns. I ett modernt dataprogram går det att via behandlingshistoriken, eller andra register, följa upp när såväl den ursprungliga bokföringen som rättelsen är gjord. Det medför att bokföringen kan presenteras i registreringsordning och systematisk ordning.

Reglerna om rättelse synes nu vara skrivna för att förhindra företag att med flit göra fel, för att sedan rätta detta. Att fel uppkommer av andra anledningar och att om en rättelse hänförs till samma period som felet uppstod ger en bättre rapportering synes vara underordnat. Vi anser att reglerna i möjligaste mån ska ha som utgångspunkt att det faktiskt händer att det blir fel när man bokför. Reglerna för att rätta i den period då felet uppkommit bör då vara tillåtande.

En annan fundering är vad BFL egentligen kräver av redovisningen? Bokföringen ska kunna presenteras i form av grundbok och huvudbok. Det synes inte finnas något krav att kunna presentera sammandragna rapporter som bygger på grundboken och huvudboken. Det torde leda till att om en affärshändelse rättas och rättelsen presenteras i huvudboken som en särskild post så kan fortfarande denna post vid uttagande av en intern resultatrapport hänföras till en annan period. I vilket fall som helst torde inte detta vara förbjudet.

Vi anser att det bör vara tillåtet att göra rättelser genom att ändra på den ursprungliga bokföringsposten. Givetvis ska det då av behandlingshistoriken (eller på annat sätt) gå att läsa ut hur och när den ursprungliga konteringen gjordes samt hur och när rättelsen har gjorts. I det fall BFN håller fast vid att det inte går att rätta i en stängd period anser vi att det bör framgå att reglerna om rättelse bara avser slutlig bokföring och att det påtalas att det är tillåtet att ha interna rapporter som styr på ett annat sätt än ordningen i grund- och huvudbokföring.

Bokslutstransaktioner

I utkastet räknas ett antal exempel på bokslutstransaktioner upp (kommentartexten till punkt 2.19). Sammantaget innebär kommentartexten att dessa endast behöver bokföras i bokslutet och aldrig behöver bokföras under löpande år (företaget får om de vill). Även om det i detta fall rör sig om bokslutstransaktioner anser vi att det är fel att påstå att till exempel avskrivningar aldrig behöver bokföras under löpande år. Enligt vår uppfattning finns det fall då detta krävs för att företaget löpande ska kunna överblicka resultat och ställning.

Kapitel 3 Tidpunkten för bokföring

Inledning

Enligt kommentartext till 5 kap. 2 § BFL skiljer sig bestämmelserna åt vad gäller möjligheten till senareläggning av bokföringen. Enligt kommentartexten ställer BFL högre krav på omedelbar bokföring av kontanta in- och utbetalningar än för andra affärshändelser. Enligt vår uppfattning går det inte att läsa ut av lagparagrafen. I författningskommentaren i prop. 98/99:130 finns däremot en skrivning som innebär att möjligheten att senarelägga redovisningen för kontanta in- och utbetalningar i registreringsordning är begränsad.

SRF anser att detta bör omprövas. Framförallt med tanke på att många företag idag tvingas ha certifierade kassaregister. För de företag som inte tvingas ha det har BFN redan enligt ovan nämnd propositionstext en möjlighet att ge tillåtelse att senarelägga även grundbokföring av kontanta in- och utbetalningar.

Tillämpning

Beträffande punkt 3.1, se kommentar till punkt 1.3.

Punkterna 3.7 – 3.9

I punkterna har införts begränsningar i form av dagar för när bokföringen senast ska vara utförd. Det är uppenbart att syftet med reglerna är att skapa en möjlighet att kunna redovisa senast då uppbördsdeklarationen för mervärdesskatt ska vara inlämnad. Eftersom det är syftet vore det bättre att knyta tidpunkten för redovisning till när uppbördsdeklarationen ska vara avlämnad enligt reglerna i skatteförfarandelagen (2011:1244), SFL. Reglerna ska även gälla för företag som inte är mervärdesskattepliktiga. Nedan ett förslag på hur regel 3.7 (3.8 och 3.9 ändras på motsvarande sätt) stycke ett skulle se ut:

”Bokföringen får senareläggas till den tidpunkt då skattedeklaration för mervärdesskatt enligt skatteförfarandelagen (2011:1244) ska vara avlämnad för företag som redovisar mervärdesskatt månadsvis. Motsvarande gäller för företag som inte är skattskyldiga för mervärdesskatt.”

Ändrar BFN enligt ovan bör kommentarens tredje stycke ses över.

Möjligheten att bokföra senare gäller inte bokföring av kontanta in- och utbetalningar. Vi hänvisar här till vad vi skrivit tidigare i remissvaret i inledningen till kapitel 3 samt under rubriken "Presentation i registreringsordning".

Andra bokföringsposter än sådana som avser affärshändelser

Inledningsvis finns under denna rubrik 5 kap. 10 § BFL. Denna paragraf slår fast att även för andra bokföringsposter än sådana som avser affärshändelser gäller vad som föreskrivs i 5 kap. 1-9 §§. I kommentaren nämns bara vad som avses med andra bokföringsposter.

I kommentaren till punkt 2.19 på sidan 22 räknas ett antal exempel på bokslutstransaktioner upp. I kommentaren till lagparagrafen på sidan 32 finns också en uppräkningslista, men inte likadan. Vi kan inte se någon vits med att ha olika uppräkningslistor.

Kapitel 4 anläggningsregister

Anläggningsregister

Vilka ska upprätta ett anläggningsregister?

Enligt punkt 4.2 behöver ett företag inte upprätta anläggningsregister om det ändå har en "tillfredställande kontroll och överblick över anläggningstillgångarna". Det är svårt att förstå exakt vad det innebär. Ett annat krav är att företaget endast ska ha ett fåtal anläggningstillgångar. Vi vill att BFN exemplifierar vad som krävs för att företaget ska ha en "tillfredställande kontroll och överblick över anläggningstillgångarna".

När ska anläggningsregistret uppdateras?

Enligt punkt 4.4 räcker det med att anläggningsregistret uppdateras senast i samband med det bokslut som upprättas per räkenskapsårets utgång. Enligt punkt 2.15 ska bokföringen stämmas av löpande. Vad krävs om materiella anläggningstillgångar köps och säljs under året? Behöver, trots detta, inte anläggningsregistret uppdateras mer än en gång per år?

Vilka uppgifter ska anläggningsregistret innehålla?

Enligt punkt 4.5 ska anläggningsregistret bland annat innehålla ett beräknat restvärde. Till exempel företag som tillämpar K2 behöver inte ta hänsyn till restvärde. Det bör framgå att företag som inte tillämpar restvärde inte behöver ha ett beräknat restvärde med i anläggningsregistret. Alla lättnader för mindre företag och företag som upprättar årsbokslut bör det tas hänsyn till i denna normgivning.

I andra stycket i kommentartexterna finns en definition av restvärde. Detta kan dock skilja sig åt mellan olika regelverk för upprättande av årsbokslut och årsredovisning. Definitionen bör tas bort i denna vägledning. Hänvisning kan ske till annat relevant regelverk.

Kapitel 5 Verifikationer

Grundläggande bestämmelser

Det är viktigt att vad som är verifikation är tydligt. I inledningen (sista stycket innan punkt 5.1) anges var uppgifterna i en verifikation kan finnas och vad som gäller då räkenskapsinformation tas emot respektive sammanställs. Detta är uppgifter som återkommer senare i vägledningen. Vi har lite svårt att se att detta stycke behövs här också. Om BFN anser att det är viktigt med inledande text och att det är just detta som ska beskrivas tycker vi att det är bättre om texten exemplifieras med mer vanligt förekommande händelser än mikrofiche. Vad gäller till exempel om ett bevis för en affärshändelse erhålls via SMS, eller om företaget får en faktura via mejlen i form av en PDF-fil?

Enligt punkt 5.1 kan inte en verifikation samtidigt utgöra en presentation i registreringsordning eller systematisk ordning. Detta försvårar för företag som använder sig av certifierade kassaregister. Dessa företag tvingas, trots registrering av kontanta betalningar i ett kassaregister, ha en separat grundbokföring av dessa transaktioner. Vi vill att BFN bejakar den teknik som kommit och de krav som finns att använda certifierat kassaregister. Med beaktande av de krav som vi anser borde ställas på presentationen av bokföringen i registreringsordning (ingen fullständig kontering) räcker det enligt vår uppfattning att registrering sker i ett kassaregister, i vart fall när kassaregistret i efterhand kan visa kassasaldot dag för dag.

Under förutsättning att det använda kassaregistret uppfyller bokföringslagens krav på sidoordnad bokföring anser vi, när det gäller kontantförsäljning, att företaget inte ska behöva göra något annat än att slå in försäljning och i förekommande fall kontanta utbetalningar. Detta ska då anses utgöra grundbokföring. Dagens kontanta transaktioner summeras och dokumenteras i journalminne eller liknande. Genom att acceptera att grundbokföring sker i kassaregistret och tillåta att den månatliga rapporten från kassaregistret används för redovisning i systematisk ordning uppnås en förenkling och en säkrare redovisning genom att risken för summeringsfel elimineras.

Den möjlighet som i kommentaren redogörs för att den gemensamma verifikationen genom en bokföringsåtgärd presenteras både i registreringsordning och systematisk ordning är vanlig i något större företag. När de gäller de mindre detaljhandelsföretagen sker detta vanligen inte utan företaget upprättar vanligen kassarapporter med tömningskvitto som underlag.

Sista stycket i kommentaren till punkt 5.1 innehåller en förenklingsmöjlighet som berör många företag och det är därför angeläget att den utvecklas och förtydligas. Det finns till exempel redovisningssystem där kassarapporten dagligen bokförs såväl i registreringsordning som i systematisk ordning. I vissa system är det så att tömningskvittot för månaden innehåller de uppgifter som krävs och framgår av exempel 1 - kan då detta månadsutslag användas för bokföring och därmed ersätta kravet på kassajournal?

Även om BFN anser att informationen inte kan utgöra både presentation i registreringsordning och verifikation anser vi att det bör vara tillåtet att vänta med registreringen av de kontanta in- och utbetalningarna varje dag i registreringsordning så länge som huvudbokföringen kan anstå under förutsättning att företaget använder sig av ett kassaregister. Vi anser att ett dagligt användande av ett

kassaregister uppfyller det syfte som BFL har med att kontanta in- och utbetalningar ska bokföras senast dagen efter affärshändelsen. Som vi angivit tidigare är det tveksamt om lagen sätter stopp för detta. I förarbetena anges en begränsning, men de är skrivna innan kravet på certifierade kassaregister infördes. För de företag som inte behöver ha certifierade kassaregister finns redan en möjlighet att tillåta senareläggning av kontanta in- och utbetalningar.

Vad ska användas som verifikation?

Mottagna uppgifter om affärshändelser

Kommentartexten till lagparagrafen klargör att tillexempel uppgifter som företaget självt måste hämta från motpartens webbplats kan utgöra verifikation. I denna och liknande situationer är det oklart exakt vad är det som ska sparas och hur länge. Vi vill att BFN ger tydliga exempel som är anpassade efter de företeelser som förekommer idag (hämta från webbplats, erhållen PDF-fil, uppgifter i SMS, m.m.). Vi kommenterar detta även i kapitel sju som handlar om just arkiveringen.

Vad ska en verifikation innehålla?

Utelämnande av uppgift i verifikation

Uppgift om motpart kan utelämnas om kunden är anonym. En kund anses inte anonym om det finns en affärsmässig relation mellan företaget och kunden som gör att kunden kan identifieras. Om en stamkund handlar med kontanter och inmatning sker i ett kassaregister kan det synas som att reglerna kräver att motparten framgår av verifikationen. Hur är det om kunderna ingår i ett bonussystem? Ska det då av verifikatet ingå vem som har handlat för att kunden är känd via ett bonusregister? Vi anser att det finns ett behov av förtydliganden utöver det som framgår av kommentaren nu.

Vidare framgår av kommentartexten till punkten att uppgift om en motpart ska ingå i verifikationen även om den inte uppfyller kraven enligt punkt 5.5. Vi ifrågasätter varför det ska vara så. Det kan tolkas som att om det i en tidsbeställningslista står "han med röda håret" så är det en uppgift som ska ingå i verifikationen.

Något som i sammanhanget också är viktigt att vara tydlig med i vägledningen är om det måste vara samma informationsbärare till alla information i en verifikation. Av kommentartexten till punkt 6.11 framgår att det inte behöver vara det. Däremot framgår att kravet på att ha med motpart gäller även om reglerna för gemensam verifikation kan användas.

Sammantaget anser vi dels att det är oklart vad som gäller, dels att det ställs för höga krav på att dokumentera motparten. Det bör finnas fler exempel på när det är förenat med svårigheter att låta motparten ingå i verifikationen. Till exempel visuell identifiering av en stamkund, eller då kunden ingår i ett bonussystem som registreras vid sidan av eller då allt presenteras i gemensam verifikation. Vi anser att BFN bör gå igenom och förtydliga och förenkla.

Kapitel 6 Gemensam verifikation

Inledning

I inledningen kan det vara bra att hänvisa till regel 2.10.

Gemensam verifikation vid kontantförsäljning

Vad ska användas som gemensam verifikation vid kontantförsäljning?

Enligt punkterna 6.8 och 6.9 ska en kassarapport dateras och undertecknas av den som upprättat rapporten. Vi noterar att detta är regler som även finns idag. Vi ifrågasätter att undertecknandet verkligen ska vara krav enligt BFL. Det rör sig mer om en intern kontrollfråga för företaget. Rör det sig om en enskild näringsidkare som inte har några anställda utan upprättar kassarapporterna på egen hand tillför inte personens underskrift något. Det är då, enligt vår uppfattning, överreglerat att ha ett sådant krav i normgivningen.

Enligt kommentar till punkt 6.11 ska det i en gemensam verifikation där företaget har uppgift om motpart via till exempel tidsbeställningslista ingå uppgift om motpart. Vi vill att BFN överväger möjligheten att ta bort det kravet. Se även tidigare skrivning om vad som kan utelämnas i en verifikation.

Kapitel 7 Räkenskapsinformation

I vilken form ska räkenskapsinformation sparas?

Räkenskapsinformation som företaget tagit emot från någon annan

Räkenskapsinformation i elektronisk form

Enligt punkt 7.3 är en förutsättning för konverternig till företagets system att informationsinnehållet inte förändras. Som det ser ut nu ställer det allmänna rådet högre krav än vad som framgår av kommentartextens tredje stycke. Det allmänna rådet bör utformas så det framgår att det är obligatorisk information som inte får förändras.

I punkt 7.4 och tillhörande kommentar anges att räkenskapsinformation som hämtats från annans webbplats ska sparas i den form i vilken räkenskapsinformationen är avsedd att presenteras i företaget. Vi har svårt att förstå om detta allmänna råd innebär några begränsningar för företagen. Ett företag som får den mesta av sin räkenskapsinformation på papper torde ändå kunna välja att presentera information hämtad från en webbsida i elektronisk form. Vi kan då inte se att det allmänna rådet tillför något.

Mer intressant torde vara att förstå om informationen på webbplatsen på något sätt måste sparas. Men så uppfattar vi det inte, utan så snart informationen konverterats in eller skrivits ut utgör det

företagets räkenskapsinformation som ska sparas i sju år. Ingenting behöver sparas i tre år. Har vi uppfattat detta fel bör BFN förtydliga vad som gäller.

Räkenskapsinformation som företaget självt har upprättat

Enligt sista stycket i kommentaren under denna rubrik anses grundbok, huvudbok och behandlingshistorik alltid ha elektronisk presentationsform. Även om dessa handlingar sparas i utskrivet skick anses den ursprungliga informationen vara originalet som ska sparas i tre år. Vi anser att det ska vara möjligt att skriva ut denna information och bestämma att presentationsformen ska vara på papper.

Många företag använder sig av extern hjälp för bokföringen. Det är, framförallt för mindre företag, relativt vanligt att grundbok, huvudbok och behandlingshistorik skrivs ut av konsulten och levereras till företaget i pappersform. Vi anser att om företaget sparar dessa utskrifter ska de inte behöva säkerställa att konsulten också har kvar bokföringen elektroniskt i tre års tid.

Överföring av räkenskapsinformation

Varför finns inte mening två med i lagtexttrutan 7 kap. 6 § BFL när den kommenteras i andra stycket?

Punkt 7.6 kan tolkas som att varje verifikation måste ha ett eget tecken. Syftet med regeln torde dock vara att det ska gå att återfinna räkenskapsinformationen. Vi anser att regeln bör formuleras om till exempel enligt följande:

”Överförs räkenskapsinformation enligt 7 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078), ska det finnas ett system för att säkerställa sambandet mellan det ursprungliga materialet och bokföringsposten.”

Kapitel 8 Arkivering av räkenskapsinformation

Vi noterar inledningsvis att detta kapitel är mycket mer detaljrikt än de flesta andra kapitel. Principiellt tycker vi inte att det är fel då det många gånger underlättar för användaren om beskrivningarna av vad som gäller är mer omfattande. Ibland kanske däremot detaljnivån kan ifrågasättas.

Hur ska arkivering ske?

Arkivering på betryggande sätt

I tredje stycket i kommentaren till punkt 8.1 anges att ett kontor i en kontorsfastighet eller i en villafastighet normalt är godtagbar som förvaringsplats för merparten av räkenskapsinformationen i ett företag. Vad menas med ”merparten”? Vi antar att det ska kopplas ihop med skrivningen på sidan 60 om räkenskapsinformation av särskild betydelse. Vi förstår det som att även denna räkenskapsinformation kan förvaras i kontorsfastigheten, bara det sker på ett mer betryggande sätt. Vi anser att denna koppling (om det nu är det som avses med ”merparten”) bör göras tydligare.

Var ska arkivering ske?

Utomlands förvaring av maskinläsbara medier, maskinutrustning och system

Enligt 7 kap. 3 a § BFL får ett företag förvara maskinläsbara medier och hålla maskinutrustning och system tillgängliga i ett annat land inom EU under ett par förutsättningar. Bland annat ska platsen för förvaring och varje ändring av denna plats anmälas till Skatteverket. Många företag använder sig idag av system där mycket information sparas i det så kallade molnet. Det är inte säkert att företaget vet på vilken server all information finns sparad. Det är också så att det kan vara flera servrar. Vilka krav (om nu BFN anser att det är tillämpligt) ställs på anmälan av plats i dessa fall?

Vi menar att tidsbegreppet i punkt 8.4 "accepteras en viss fördröjning" är oprecist. Vi kan heller inte se att det förtydligas i kommentaren. Vi anser att det bör förtydligas.

Tillfällig förvaring utomlands av verifikationer i pappersform

Generellt sett noterar vi att reglerna för tillfällig förvaring är ganska omfattande. Det är inte heller helt tydligt vad som avses med alla regler. Vi ifrågasätter behovet av att ha så pass omfattande och detaljerade regler för detta. Varför anges till exempel i andra stycket till punkt 8.8 just tre månader? Varför finns regel 8.9? Varför kan inte bokslutsarbete ses som hantering eller bearbetning utomlands?

BFN bör se över kraven för att tillfälligt få förvara verifikationer utomlands. Vid översynen bör förenkling och tydlighet vara ledord, vissa allmänna råd bör kunna strykas. Vidare bör balansen mellan allmänt råd och kommentartext ses över.

Väljer BFN att anta reglerna i utkastet anser vi att regel 8.6 måste förtydligas. Som den är skriven nu måste samtliga verifikationer som skickas utomlands kopieras och kopian ska vara kvar i Sverige. På varje kopia ska det framgå när originalet skickades, vart det skickades och i vilket syfte. Det är inte troligt att företagen kommer att notera de uppgifter som krävs på varje faktura. Det står däremot angivet att informationen kan framgå på annat sätt än via varje kopia. BFN bör i kommentaren förtydliga vad som kan godtas som annat sätt.

Arkivering vid bokföring för flera verksamheter

Reglerna träffar bland annat företag med filialer i utlandet. Vi tolkar reglerna som att företaget löpande behöver arkivera kopior av filialens verksamhet presenterad i systematisk ordning tillsammans med företagets övriga bokföring. Det behövs däremot inte löpande göras någon sammanslagning av filialen och "moderföretaget" (se även kapitel 2 Bokföring för flera verksamheter). Det kan observeras att om företaget har en filial i till exempel Kina är det också tillåtet att ha den redovisningen löpande i kinesisk valuta (se 4 kap. 6 § fjärde stycket med tillhörande kommentar på sidan 18). Ser BFN inget fall där någon sammanställning kan behöva göras för att kunna överblicka verksamhetens förlopp, ställning och resultat?

När får materialet för bevarande av räkenskapsinformation förstöras?

Förstöring efter överföring

Första stycket i kommentaren avslutas med att ursprungsmaterialet ska finnas tillgängligt under de tre första åren. Vi tycker att den formuleringen bör ändras då det, på grund av lagparagrafens utformning, kan bli drygt fyra och ett halvt år som ursprungsmaterialet måste sparas. Skriv istället "...ska finnas tillgängligt i tre år efter utgången av det kalenderåret då räkenskapsåret avslutades".

Vem är ansvarig för arkiveringen?

Vi noterar att det inte finns några allmänna råd under denna rubrik. Ska det vara så?

Stockholm som ovan

Sven-Inge Danielsson
Ordförande SRFs redovisningsgrupp

Claes Eriksson
Sekreterare SRFs redovisningsgrupp